

NÂNG CAO KỸ NĂNG SỬ DỤNG AI TRONG CÔNG TÁC GIẢNG DẠY CHO ĐỘI NGŨ GIẢNG VIÊN CHÍNH TRỊ TẠI KHOA CƠ BẢN - NGOẠI NGỮ TRƯỜNG CAO ĐẲNG KINH TẾ - KỸ THUẬT TP. HỒ CHÍ MINH (HOTECH)

Hồ Nhật Hoàng, Trần Thị Mỹ Duyên
Trường Cao đẳng Kinh tế - Kỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh

Tóm tắt: Bài viết tập trung phân tích vai trò và sự cần thiết của việc nâng cao kỹ năng sử dụng trí tuệ nhân tạo (AI) trong công tác giảng dạy của đội ngũ giảng viên chính trị tại Khoa Cơ bản - Ngoại ngữ, Trường Cao đẳng Kinh tế - Kỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh (HOTECH). Trên cơ sở làm rõ những cơ hội và thách thức do AI mang lại đối với hoạt động dạy học lý luận chính trị, bài viết đánh giá thực trạng nhận thức, mức độ tiếp cận và khả năng ứng dụng AI của giảng viên hiện nay. Từ đó, tác giả đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao năng lực sử dụng AI theo hướng hỗ trợ đổi mới phương pháp giảng dạy, tăng cường tính tương tác, cá thể hóa học tập và góp phần nâng cao chất lượng đào tạo trong bối cảnh chuyển đổi số giáo dục.

Từ khóa: Trí tuệ nhân tạo; giảng viên chính trị; HOTECH.

ENHANCING AI UTILIZATION SKILLS IN TEACHING FOR POLITICAL SCIENCE LECTURERS AT THE FACULTY OF BASIC SCIENCES AND FOREIGN LANGUAGES, HO CHI MINH CITY COLLEGE OF ECONOMICS AND TECHNOLOGY (HOTECH)

Abstract: The article focuses on analyzing the role and necessity of improving the skills of using artificial intelligence (AI) in teaching of political lecturers at the Faculty of Basic - Foreign Languages, HOTECH. On the basis of clarifying the opportunities and challenges brought by AI to political theory teaching activities, the article assesses the current state of awareness, access and ability to apply AI of lecturers today. From there, the author proposes a number of solutions to improve the capacity to use AI in the direction of supporting the innovation of teaching methods, enhancing interactivity, individualization of learning and contributing to improving the quality of training in the context of digital transformation of education.

Keywords: Artificial Intelligence; political lecturers; HOTECH.

Nhận bài: 27/02/2026

Phản biện: 23/03/2026

Duyệt đăng: 27/03/2026

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư và quá trình chuyển đổi số diễn ra mạnh mẽ trên mọi lĩnh vực của đời sống xã hội, trí tuệ nhân tạo (AI) đang ngày càng khẳng định vai trò quan trọng trong lĩnh vực giáo dục và đào tạo. AI không chỉ hỗ trợ đổi mới phương pháp dạy học, nâng cao hiệu quả quản lý giáo dục mà còn góp phần cá thể hóa quá trình học tập, đáp ứng tốt hơn nhu cầu đa dạng của người học. Đối với giáo dục lý luận chính trị - lĩnh vực có vai trò đặc biệt trong việc bồi dưỡng thế giới quan, phương pháp luận và bản lĩnh chính trị cho người học, việc ứng dụng AI vừa mở ra nhiều cơ hội, vừa đặt ra không ít thách thức về nhận thức, kỹ năng và định hướng sử dụng công nghệ một cách phù hợp. Thực tiễn cho thấy, đội ngũ giảng viên chính trị tại các cơ sở giáo dục nghề nghiệp nói chung và Khoa Cơ bản - Ngoại ngữ, HOTECH nói riêng đã bước đầu tiếp cận và sử dụng một số công cụ AI trong hoạt động giảng dạy. Tuy nhiên, việc ứng dụng này còn mang tính tự phát, chưa đồng bộ, chủ yếu dừng lại ở hỗ trợ soạn thảo bài giảng, tìm kiếm tài liệu, chưa khai thác hiệu quả tiềm năng của AI trong

thiết kế bài học, tổ chức hoạt động học tập và đánh giá người học. Bên cạnh đó, hạn chế về kỹ năng số, tâm lý e ngại công nghệ mới và thiếu các chương trình bồi dưỡng chuyên sâu đang là những rào cản đáng kể. Xuất phát từ yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo gắn với chuyển đổi số, việc nghiên cứu và đề xuất các giải pháp nâng cao kỹ năng sử dụng AI cho đội ngũ giảng viên chính trị tại HOTECH là cần thiết, có ý nghĩa cả về lý luận và thực tiễn, góp phần nâng cao chất lượng giảng dạy các môn lý luận chính trị trong giai đoạn hiện nay.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Vai trò của AI trong giảng dạy môn Giáo dục chính trị

Trí tuệ nhân tạo là lĩnh vực khoa học nghiên cứu và phát triển các hệ thống có khả năng mô phỏng trí tuệ con người như học tập, suy luận, phân tích, xử lý ngôn ngữ và ra quyết định. Trong giáo dục, AI được ứng dụng rộng rãi trong thiết kế bài giảng, xây dựng học liệu số, hỗ trợ cá nhân hóa học tập, kiểm tra, đánh giá và quản lý quá trình học tập. Việc ứng dụng AI trong giảng dạy không

nhằm thay thế vai trò của giảng viên mà đóng vai trò là công cụ hỗ trợ, giúp giảng viên nâng cao hiệu quả chuyên môn và đổi mới phương pháp sư phạm.

Trong bối cảnh chuyển đổi số giáo dục, trí tuệ nhân tạo (AI) đang từng bước khẳng định vai trò quan trọng trong giảng dạy các môn lý luận chính trị, góp phần đổi mới nội dung, phương pháp và hình thức tổ chức dạy học theo hướng hiện đại, hiệu quả và phù hợp với đặc điểm người học hiện nay.

Thứ nhất, AI góp phần hệ thống hóa, cập nhật kiến thức lý luận và thực tiễn trong giảng dạy các môn chính trị. Các môn học này có nội dung rộng, tính khái quát và trừu tượng cao, đồng thời gắn chặt với sự vận động của đời sống chính trị - kinh tế - xã hội trong nước và quốc tế. AI có khả năng hỗ trợ giảng viên nhanh chóng tổng hợp, phân loại và chuẩn hóa khối lượng lớn tài liệu lý luận, văn kiện của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước cũng như các vấn đề thời sự nổi bật. Thông qua các công cụ AI, giảng viên có thể cập nhật kịp thời những diễn biến mới của thực tiễn, đối chiếu với cơ sở lý luận, từ đó giúp bài giảng luôn mang tính thời sự, sát thực và có chiều sâu khoa học. Điều này góp phần khắc phục tình trạng nội dung giảng dạy khô cứng, chậm đổi mới, đồng thời nâng cao tính thuyết phục của các luận điểm lý luận chính trị.

Thứ hai, AI hỗ trợ minh họa các vấn đề trừu tượng thông qua tình huống và ví dụ cụ thể. Một trong những khó khăn lớn của giảng dạy các môn chính trị là sinh viên thường gặp trở ngại trong việc tiếp cận những khái niệm trừu tượng như thế giới quan, phương pháp luận, quan hệ biện chứng hay các quy luật phát triển xã hội. AI có thể giúp giảng viên xây dựng các tình huống giả định, ví dụ minh họa, mô phỏng bối cảnh thực tiễn gắn với đời sống xã hội, từ đó chuyển hóa tri thức lý luận thành những hình ảnh, câu chuyện và vấn đề gần gũi với sinh viên. Việc kết hợp AI với các phương tiện đa phương tiện như hình ảnh, video, mô phỏng số giúp bài giảng trở nên sinh động, dễ hiểu, góp phần nâng cao khả năng tiếp thu và ghi nhớ kiến thức của người học.

Thứ ba, AI góp phần tăng cường tính tương tác và phát huy tư duy phản biện của sinh viên. Thông qua các công cụ hỗ trợ học tập thông minh, AI tạo điều kiện để sinh viên chủ động tham gia vào quá trình học tập, trao đổi, thảo luận và phản biện các vấn đề chính trị - xã hội dưới sự định hướng của giảng viên. AI có thể gợi mở câu hỏi, đề xuất chủ đề thảo luận, cung cấp các góc nhìn khác nhau về cùng một vấn đề, từ đó khuyến khích sinh viên

phân tích, so sánh và bảo vệ quan điểm của mình trên cơ sở khoa học. Điều này không chỉ giúp nâng cao năng lực tư duy phản biện mà còn góp phần hình thành thái độ học tập tích cực, tránh tiếp thu kiến thức một chiều, thụ động.

Thứ tư, AI hỗ trợ đánh giá nhận thức, thái độ và hành vi học tập của người học. Trong giảng dạy các môn chính trị, đánh giá không chỉ dừng lại ở mức độ ghi nhớ kiến thức mà còn bao gồm sự chuyên biến về nhận thức, thái độ và hành vi của sinh viên. AI có thể hỗ trợ giảng viên thiết kế các hình thức đánh giá đa dạng, theo dõi quá trình học tập, mức độ tham gia thảo luận và phản hồi của sinh viên. Trên cơ sở dữ liệu thu thập được, giảng viên có thể điều chỉnh nội dung, phương pháp giảng dạy cho phù hợp, đồng thời kịp thời định hướng, uốn nắn nhận thức của người học.

Như vậy, AI không thay thế vai trò của giảng viên chính trị, mà là công cụ hỗ trợ đắc lực giúp nâng cao chất lượng giảng dạy, góp phần đổi mới giáo dục lý luận chính trị trong bối cảnh chuyển đổi số hiện nay.

2.2. Thực trạng kỹ năng sử dụng AI của đội ngũ giảng viên chính trị tại khoa Cơ bản - Ngoại ngữ, HOTECH

Thực trạng kỹ năng sử dụng trí tuệ nhân tạo (AI) của đội ngũ giảng viên chính trị tại Khoa Cơ bản - Ngoại ngữ, HOTECH phản ánh bức tranh chung của quá trình chuyển đổi số trong giảng dạy các môn lý luận chính trị ở các cơ sở giáo dục nghề nghiệp hiện nay. Trong những năm gần đây, cùng với sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ số và yêu cầu đổi mới phương pháp dạy học, đội ngũ giảng viên chính trị của Khoa đã từng bước tiếp cận, làm quen và bước đầu ứng dụng AI vào hoạt động chuyên môn, qua đó đạt được những kết quả nhất định, song cũng bộc lộ không ít hạn chế và khó khăn cần được nhìn nhận một cách khách quan, toàn diện.

Về kết quả đạt được

Nhận thức của một bộ phận giảng viên chính trị về vai trò của AI trong giảng dạy đã có sự chuyển biến tích cực. Thay vì chỉ sử dụng các phương pháp truyền thống, nhiều giảng viên đã chủ động tìm hiểu, thử nghiệm và ứng dụng một số công cụ AI vào các khâu khác nhau của quá trình dạy học. Cụ thể, AI được sử dụng khá phổ biến trong việc soạn giáo án điện tử, thiết kế slide bài giảng theo hướng trực quan, logic và dễ tiếp cận hơn đối với sinh viên. Các công cụ hỗ trợ tạo nội dung giúp giảng viên tiết kiệm thời gian trong việc trình bày, hệ thống hóa kiến thức, đồng thời có điều kiện tập

trung nhiều hơn vào việc phân tích, giảng giải và định hướng nhận thức cho người học.

Một số giảng viên đã bước đầu sử dụng AI để xây dựng hệ thống câu hỏi trắc nghiệm, câu hỏi gợi mở phục vụ cho việc kiểm tra, đánh giá và ôn tập. Việc này góp phần đa dạng hóa hình thức đánh giá, tăng tính linh hoạt và hỗ trợ sinh viên tự học, tự kiểm tra mức độ nắm vững kiến thức. Trong quá trình hướng dẫn sinh viên học tập, AI cũng được sử dụng như một công cụ hỗ trợ tìm kiếm tài liệu, gợi ý nội dung thảo luận, qua đó giúp sinh viên tiếp cận bài học một cách chủ động hơn. Nhìn chung, việc ứng dụng công nghệ thông tin nói chung và AI nói riêng đã góp phần làm cho bài giảng các môn chính trị trở nên sinh động, giảm bớt tính khô cứng, tăng khả năng thu hút và tạo hứng thú học tập cho sinh viên.

Về những hạn chế, tồn tại

Cùng với những kết quả ban đầu, việc sử dụng AI của đội ngũ giảng viên chính trị tại Khoa Cơ bản - Ngoại ngữ vẫn còn nhiều hạn chế và khó khăn.

Thứ nhất, kỹ năng sử dụng AI giữa các giảng viên chưa đồng đều. Một số giảng viên trẻ, có khả năng tiếp cận nhanh với công nghệ mới, tỏ ra linh hoạt trong việc sử dụng các công cụ AI phục vụ giảng dạy; trong khi đó, một bộ phận giảng viên khác, đặc biệt là những giảng viên có thâm niên công tác, còn gặp khó khăn trong việc làm quen, thao tác và khai thác hiệu quả các công cụ này. Sự chênh lệch về kỹ năng số dẫn đến mức độ ứng dụng AI không đồng nhất, ảnh hưởng đến hiệu quả chung của hoạt động giảng dạy trong Khoa.

Thứ hai, việc ứng dụng AI hiện nay chủ yếu mang tính tự phát, chưa có định hướng, kế hoạch thống nhất từ cấp Khoa hoặc Nhà trường. Phần lớn giảng viên sử dụng AI dựa trên nhu cầu cá nhân và kinh nghiệm tự học, tự tìm hiểu, thiếu sự hướng dẫn bài bản và chuẩn hóa. Do đó, AI mới chỉ được khai thác ở những khâu đơn giản, mang tính hỗ trợ kỹ thuật, chưa được tích hợp một cách có hệ thống vào thiết kế bài giảng, tổ chức hoạt động học tập hay đổi mới phương pháp giảng dạy các môn lý luận chính trị. Việc thiếu một khung định hướng chung cũng khiến giảng viên lúng túng trong việc xác định phạm vi, mức độ và cách thức sử dụng AI sao cho phù hợp với đặc thù môn học.

Thứ ba, một bộ phận giảng viên còn băn khoăn, e ngại về tính chính xác của thông tin và đặc biệt là vấn đề định hướng tư tưởng khi sử dụng AI trong giảng dạy chính trị. Các môn lý luận chính trị đòi hỏi tính chính xác cao về quan điểm, lập trường, đường lối của Đảng và Nhà nước, trong

khi AI là công cụ tổng hợp thông tin từ nhiều nguồn khác nhau, tiềm ẩn nguy cơ sai lệch hoặc thiếu kiểm chứng. Chính tâm lý lo ngại này khiến không ít giảng viên dè dặt, chỉ sử dụng AI ở mức độ hạn chế, tránh áp dụng sâu vào nội dung cốt lõi của bài giảng.

Thứ tư, hiện nay Khoa Cơ bản - Ngoại ngữ vẫn chưa có nhiều mô hình, bài giảng mẫu ứng dụng AI trong giảng dạy các môn chính trị để giảng viên tham khảo và học tập. Việc thiếu các ví dụ thực tiễn, mô hình chuẩn khiến giảng viên khó hình dung cách thức tích hợp AI một cách hiệu quả, đúng định hướng và phù hợp với mục tiêu giáo dục lý luận chính trị. Điều này phần nào làm chậm quá trình lan tỏa và nâng cao kỹ năng sử dụng AI trong toàn bộ đội ngũ giảng viên.

Từ thực trạng trên có thể thấy, kỹ năng sử dụng AI của đội ngũ giảng viên chính trị tại Khoa Cơ bản - Ngoại ngữ, HOTECH đã có những bước khởi đầu tích cực, song vẫn còn nhiều hạn chế cần được khắc phục. Việc đánh giá đúng thực trạng là cơ sở quan trọng để đề xuất các giải pháp phù hợp, góp phần nâng cao năng lực ứng dụng AI của giảng viên, đáp ứng yêu cầu đổi mới giảng dạy các môn lý luận chính trị trong bối cảnh chuyển đổi số hiện nay.

2.3. Giải pháp nâng cao kỹ năng sử dụng ai trong giảng dạy cho giảng viên chính trị

Việc nâng cao kỹ năng sử dụng trí tuệ nhân tạo (AI) trong giảng dạy cho đội ngũ giảng viên chính trị là yêu cầu tất yếu trong bối cảnh chuyển đổi số giáo dục hiện nay, nhằm góp phần đổi mới phương pháp giảng dạy, nâng cao chất lượng đào tạo và đáp ứng yêu cầu giáo dục lý luận chính trị trong tình hình mới. Để thực hiện hiệu quả mục tiêu này, cần triển khai đồng bộ nhiều giải pháp, trong đó chú trọng cả yếu tố nhận thức, kỹ năng, cơ chế quản lý và chia sẻ kinh nghiệm thực tiễn.

Một là, nâng cao nhận thức về vai trò của AI trong giảng dạy chính trị là giải pháp mang tính nền tảng. Cần đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến thông tin và tổ chức các hoạt động tập huấn nhằm giúp giảng viên hiểu đúng, đầy đủ về bản chất, vai trò và ý nghĩa của AI trong giảng dạy các môn chính trị. Qua đó, khẳng định rõ AI không phải là yếu tố làm thay đổi hay thay thế bản chất của giáo dục lý luận chính trị, mà là công cụ hỗ trợ đắc lực cho giảng viên trong việc truyền đạt nội dung, tổ chức hoạt động học tập và nâng cao hiệu quả tiếp nhận tri thức của sinh viên. Việc nâng cao nhận thức đúng đắn sẽ góp phần xóa bỏ tâm lý e ngại, dè dặt khi tiếp cận công nghệ mới, đồng thời tạo động lực để giảng viên chủ động học tập, ứng dụng AI một cách tích cực và có trách nhiệm.

Hai là, tổ chức bồi dưỡng kỹ năng sử dụng AI cho giảng viên là giải pháp mang tính trực tiếp và then chốt. Nhà trường và Khoa Cơ bản - Ngoại ngữ cần xây dựng kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng bài bản thông qua các lớp tập huấn, chuyên đề chuyên sâu về ứng dụng AI trong giảng dạy chính trị. Nội dung bồi dưỡng cần tập trung vào ba nhóm kỹ năng cơ bản: (i) kỹ năng sử dụng các công cụ AI phổ biến phục vụ soạn thảo, tìm kiếm và xử lý thông tin; (ii) kỹ năng thiết kế bài giảng, học liệu số có hỗ trợ AI theo hướng phát huy tính chủ động, sáng tạo của người học; (iii) kỹ năng xây dựng câu hỏi, kiểm tra, đánh giá bằng AI nhằm đa dạng hóa hình thức đánh giá, theo dõi quá trình học tập của sinh viên. Quá trình bồi dưỡng cần gắn lý thuyết với thực hành, lấy nhu cầu thực tiễn của giảng viên làm trung tâm, từ đó nâng cao hiệu quả và khả năng ứng dụng sau tập huấn.

Ba là, ứng dụng AI cần gắn với đặc thù môn học chính trị. Việc sử dụng AI không thể mang tính máy móc, sao chép từ các lĩnh vực khác, mà phải bám sát mục tiêu, nội dung chương trình và yêu cầu về tính chính trị, tư tưởng của các môn lý luận chính trị. Giảng viên có thể khai thác AI để xây dựng các tình huống thực tiễn gắn với đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; tổ chức các hoạt động thảo luận, tranh biện có định hướng nhằm phát huy tư duy phản biện của sinh viên nhưng vẫn bảo đảm đúng lập trường, quan điểm. Bên cạnh đó, AI có thể được sử dụng để hỗ trợ sinh viên nghiên cứu, tự học theo sự hướng dẫn và kiểm soát của giảng viên, tránh tình trạng tiếp nhận thông tin thiếu chọn lọc hoặc sai lệch về tư tưởng.

Bốn là, xây dựng quy định và cơ chế quản lý việc sử dụng AI là giải pháp quan trọng nhằm bảo đảm việc ứng dụng AI diễn ra đúng định hướng và hiệu quả. Nhà trường cần ban hành các quy định, hướng dẫn cụ thể về phạm vi, nguyên tắc và trách nhiệm khi sử dụng AI trong giảng dạy, đặc biệt chú trọng đến các yêu cầu về đạo đức

nghề nghiệp, an toàn thông tin và định hướng tư tưởng. Đồng thời, cần tăng cường công tác kiểm tra, giám sát việc ứng dụng AI trong hoạt động giảng dạy, kịp thời phát hiện, chấn chỉnh những biểu hiện sử dụng AI chưa phù hợp, từ đó tạo môi trường ứng dụng công nghệ lành mạnh, hiệu quả và an toàn.

Năm là, tăng cường chia sẻ kinh nghiệm và nhân rộng các mô hình hiệu quả là giải pháp có ý nghĩa lâu dài. Nhà trường và Khoa cần khuyến khích giảng viên trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm, sáng kiến trong ứng dụng AI thông qua sinh hoạt chuyên môn, hội thảo, tọa đàm khoa học. Trên cơ sở đó, từng bước xây dựng ngân hàng bài giảng, học liệu các môn chính trị có ứng dụng AI để sử dụng chung trong toàn Khoa, góp phần lan tỏa những cách làm hay, mô hình hiệu quả. Việc chia sẻ và nhân rộng kinh nghiệm sẽ tạo động lực đổi mới, nâng cao kỹ năng sử dụng AI của đội ngũ giảng viên chính trị, đáp ứng yêu cầu giáo dục trong bối cảnh chuyển đổi số hiện nay.

III. KẾT LUẬN

Trong bối cảnh chuyển đổi số giáo dục diễn ra mạnh mẽ, việc nâng cao kỹ năng sử dụng trí tuệ nhân tạo (AI) cho đội ngũ giảng viên chính trị tại Khoa Cơ bản - Ngoại ngữ, HOTECH là yêu cầu tất yếu và cấp thiết. Kết quả nghiên cứu cho thấy, mặc dù giảng viên đã bước đầu tiếp cận và ứng dụng AI trong giảng dạy, song kỹ năng sử dụng còn chưa đồng đều, thiếu định hướng thống nhất và mô hình triển khai hiệu quả. Trên cơ sở phân tích vai trò của AI, đánh giá thực trạng và đề xuất các giải pháp phù hợp, bài báo khẳng định AI là công cụ hỗ trợ quan trọng góp phần đổi mới phương pháp giảng dạy, nâng cao chất lượng giáo dục lý luận chính trị. Việc triển khai đồng bộ các giải pháp về nhận thức, bồi dưỡng kỹ năng, quản lý và chia sẻ kinh nghiệm sẽ tạo nền tảng vững chắc để đội ngũ giảng viên chính trị ứng dụng AI hiệu quả, đáp ứng yêu cầu giáo dục trong giai đoạn hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

UNESCO (2021). *AI and the Future of Education: Expert Panel Report*.

- Báo cáo chuyên đề toàn cầu về chiến lược ứng dụng AI trong giáo dục, có phần bàn về năng lực chuyên môn của giáo viên.

Kissinger, H., Schmidt, E., & Huttenlocher, D. *The Age of AI: And Our Human Future*. - Bối cảnh rộng hơn về AI trong xã hội và giáo dục, hữu ích khi viết phần lý luận và xu hướng tương lai.

Holmes, W., Bialik, M., & Fadel, C. *Artificial Intelligence in Education: Promises and Implications for Teaching and Learning (tài liệu được trích dẫn rộng rãi trong cộng đồng edtech)*. Tài liệu bàn sâu về các cơ hội và thách thức của AI trong giáo dục tổng quát và cách áp dụng công nghệ này cho giảng viên.

Nguyễn Hà Nam: Ứng dụng AI trong kiểm tra, đánh giá, nhân mạnh AI giúp cải thiện phương pháp giảng dạy và giảm tải công việc hành chính cho giáo viên.